

UTILIZAREA TERENURILOR AGRICOLE ÎN PODIȘUL MOLDOVEI DE NORD

Capcelea Victor, *lector universitar, Catedra de Științe ale naturii și agroecologie a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți.*

This article includes the study of the dynamic use of infields in the Northern Moldavan Plateau. In addition, this research reflects the spatial aspects of the use of infields, especially plowlands.

Key words: *Northern Moldavan Plateau, infield, plowland, multiannual plantations, pastures and meadows.*

INTRODUCERE

Solul este considerat un corp natural organomineral cu profil vertical divizat în orizonturi genetice, format la suprafața uscatului ca rezultat al interacțiunii îndelungate a rocilor parentale cu organismele și reziduurile lor, în anumite condiții de relief și climă [4].

Teritoriul Podișului Moldovei de Nord este înzestrat cu un potențial agro-productiv foarte înalt, fapt care a determinat gradul înalt de utilizare agricolă a teritoriului.

Activitatea umană în special cea economică, prin valorificarea nerațională a solurilor a determinat intensificarea unor procese de degradare a lor, cum ar fi, în mod special, eroziunea și dehumificarea solurilor etc., ca rezultat, cauzând diminuarea productivității acestora.

MATERIALE ȘI METODE

Studierea utilizării terenurilor agricole în Podișului Moldovei de Nord au fost realizate în baza datelor din *Cadastrul funciar al Republicii Moldova* (01.01.2000-01.01.2015), Dărilor de seamă a Direcțiilor (secțiilor) pentru statistică raionale: Briceni, Ocnîța, Edineț, Dondușeni, Râșcani, Drochia și Soroca.

În elaborarea acestui articol științific au fost utilizate următoarele metode de cercetare: metoda statistică, cercetarea bibliografică, metoda cartografică, analiza și sinteza etc.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Pentru perioada 2000-2015, se constată că în structura terenurilor agricole a Podișului Moldovei de Nord predomină în mod considerabil terenurile arabile, care continuă să fie principala formă de utilizare a fondului funciar agricol (75,3%), de asemenea, se atestă și o creștere nesemnificativă a ponderii pășunilor și fânețelor: de la 12,2% la cca. 14% (fig. 1).

Un proces cu consecințe negative pentru agricultură, care s-a declanșat după anul 2000 până în prezent, îl reprezintă ponderea mică a plantațiilor perene, care conform situației la începutul lui 2015 constituia doar 10,5%. Ponderea mică a plantațiilor perene în structura terenurilor agricole nu este benefică, ținând cont de rentabilitatea lor economică și de importanța lor ecologică.

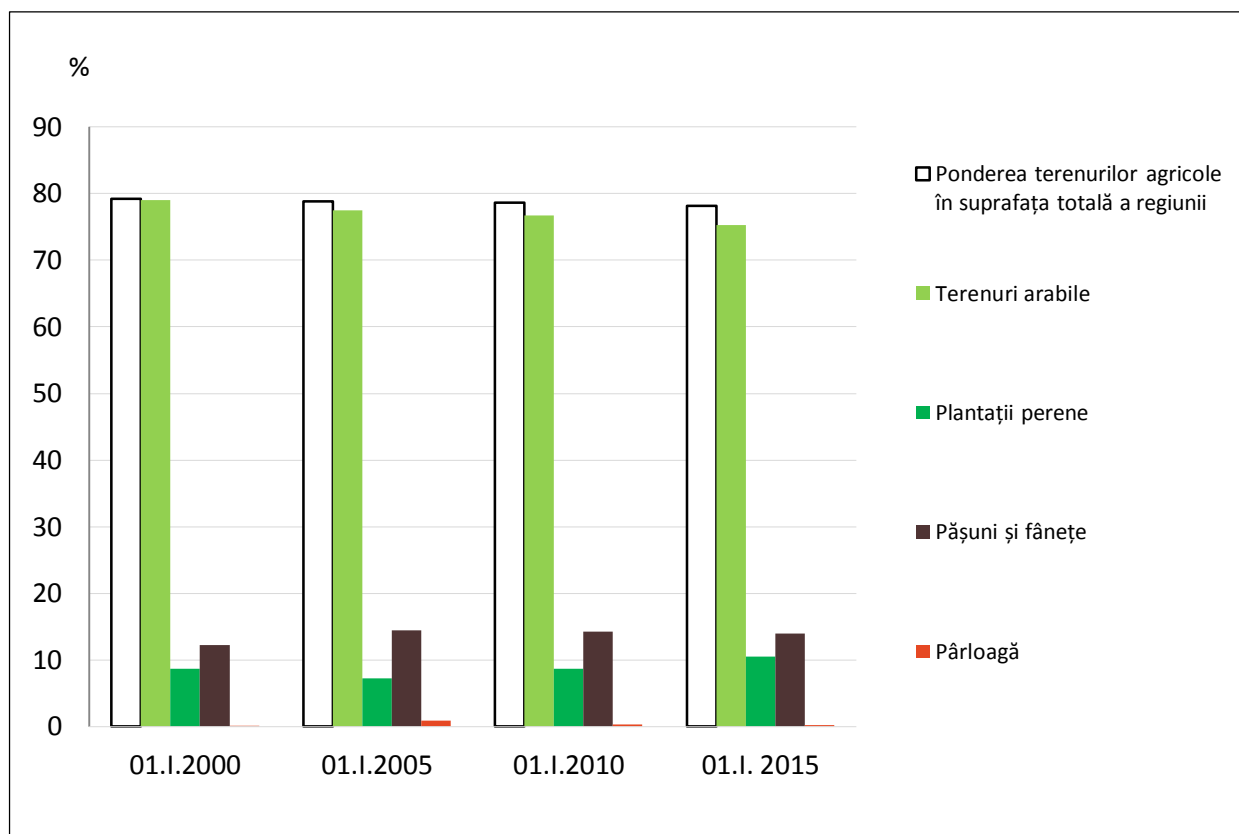

Fig. 1. *Dinamica structurii terenurilor agricole în Podișul Moldovei de Nord (%) [1].*

Terenurile ocupate de pășune și fânețe în perioada 01.2000-01.2015 au crescut neesențial de la 12% la 14% în structura terenurilor agricole. Frecvența pajiștilor este mai mare în partea de sud și vest a Podișului Moldovei de Nord, unde în trecut constituia principalul tip de peisaj.

Destelenirea pajiștilor din această regiune a avut consecințe grave pentru natură, determinând intensificarea eroziunii solurilor și alunecărilor de teren, mai ales, a terenurilor în pantă [3].

Pentru obținerea imaginii spațiale privind cota terenurilor agricole la nivel de comune, prin cercetările noastre am colectat și prelucrat datele [1] despre aceste categorii de terenuri pe comune.

În general, un grad mai înalt de utilizare agricolă a teritoriului este caracteristic pentru localitățile: Coteala (r-nul Briceni), Constantinovca, Gașpar (r-nul Edineț), Frasin, Baraboi, Sudarca, Briceni (r-nul Dondușeni) și Zăicani (r-nul Râșcani), unde terenurile agricole au ajuns la cota de 90% din suprafața totală (fig. 2).

Această repartiție a terenurilor agricole în Podișul Moldovei de Nord este determinată în principal, de caracterul reliefului, unde terenurile sunt mai puțin accidentate.

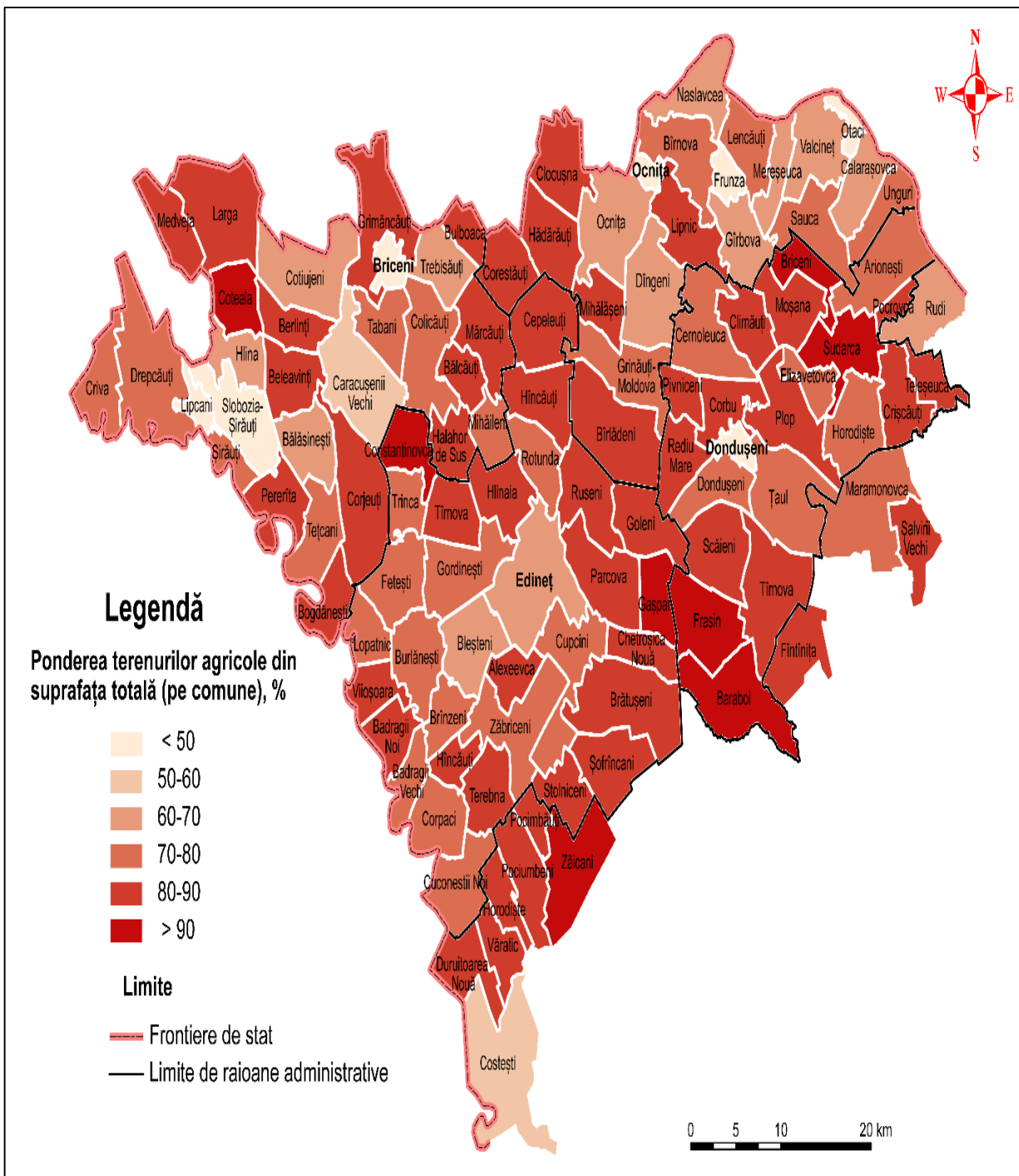

Fig. 2. Cota terenurilor agricole din suprafața totală, pe comune (la 01.01.2015), % [1].

În prezent, terenurile agricole constituie principalele categorii de utilizare în majoritatea comunelor din Podișul Moldovei de Nord. În consecință, se cer unele modificări în structura terenurilor agricole, și anume:

- reducerea terenurilor arabile;
- extinderea suprafețelor ocupate de plantații multianuale;
- extensiunea pajiștilor.

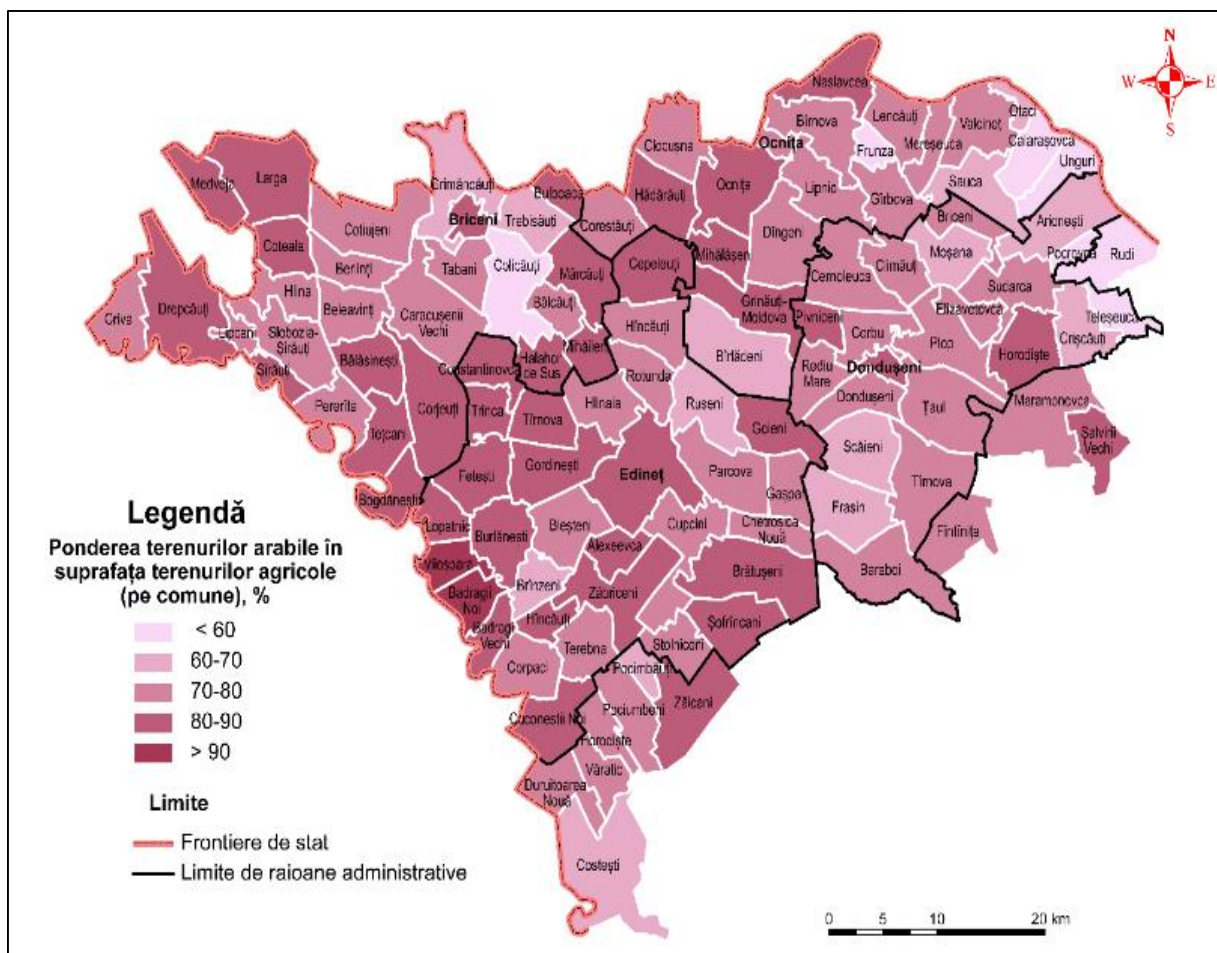

Fig. 3. Terenurile arabile în Podișul Moldovei de Nord, pe comune (la 01.01.2015), % [1].

Calculule efectuate în prezentul studiu [1, 2], demonstrează că în perioada de cercetare, se menține constant suprafața terenurilor arabile raportată la un locuitor (fig. 4), care constituie 0,72-0,73 ha/loc., se explică nu numai prin sporul natural negativ al populației, ci și prin migrația populației din regiune. Suprafața arabilă, pe cap de locuitor în această regiune, are o valoare mai mare față de media pe țară, care constituia în 2015 cca. 0,47 ha/loc.

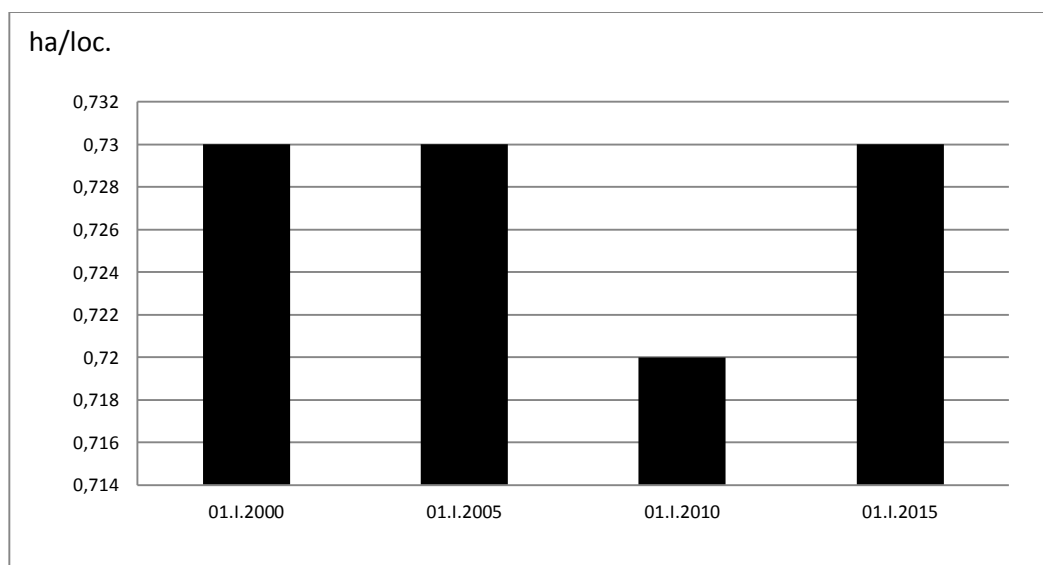

Fig. 4. Suprafața arabilă pe cap de locuitor în Podișul Moldovei de Nord (ha/loc.) [1, 2].

CONCLUZII:

1. Podișul Moldovei de Nord se caracterizează printr-un grad înalt de utilizare agricolă a teritoriului, care în prezent constituie circa 78,2%.

2. Structura terenurilor agricole din regiunea Podișului Moldovei permite să constatăm că ponderea terenurilor arabile este inadmisibil de mare (75,3%), ceea ce contribuie la intensificarea eroziunii solurilor, și, în rezultat, la scăderea productivității agricole.

3. Pentru o utilizare rațională a terenurilor agricole, este necesar de redus ponderea terenurilor arabile, în schimbul plantațiilor perene, pășunilor și fânețelor.

Bibliografie:

1. *Cadastrul funciar general al Republicii Moldova (anii 1994-2014)*. Chișinău: Agenția de Stat Relații Funciare și Cadastru a Republicii Moldova.
2. *Dățile de seamă a Direcțiilor (secțiilor) pentru statistică raionale (Briceni, Ocnița, Edineț, Dondușeni, Râșcani, Soroca, Drochia) privind numărul populației la 1.01.1989 - 1.01.2014*.
3. Mățu, M.; Sochircă, V. *Geografia umană a Republicii Moldova*. Chișinău: Ed. ARC, 2002, p. 83-86.
4. Ursu, A. *Solurile Moldovei*. Chișinău: Ed. Știința, 2011, p. 15.